

Conferentiar dr. **DORIN MITRUȚ**
Asistent drd. **MIOARA BANCESCU**
Catedra de Cibernetica Economica
Academia de Studii Economica Bucuresti

PIATA CERTIFICATELOR VERZI

Abstract

În România funcționează o piață a certificatelor verzi din a doua parte anului 2005. Piața certificatelor verzi are la bază în România un sistem de cote obligatorii, respectiv furnizorii de energie electrică din România sunt obligați să achiziționeze o cotă parte de energie electrică produsă din surse regenerabile de energie de la producători, în vederea vânzării către consumatorii finali. Articolul are ca scop analiza evoluției numărului de certificate verzi tranzacționate pe această piață în România până în prezent

Key words

Certificate verzi, drepturi de poluare, OPCOM.

1. Descriere

În România funcționează o piață a certificatelor verzi din a doua parte anului 2005. Principalii actori instituționali implicați sunt :

- ✓ Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei– ANRE
- ✓ Producători de energie electrică din surse de energie regenerabile
- ✓ Furnizori de energie electrică
- ✓ Operatorul de Transport și de Sistem – O T S
- ✓ Operatorul Pieței de Energie Electrică din România - OPCOM

Operatorul Pieței de Energie Electrică din România, OPCOM este în același timp și Operatorul Pieței de Certificate Verzi¹. Astfel OPCOM asigură tranzacționarea certificatelor verzi, care determină prețurile pe Piața centralizată a Certificatelor Verzi.

¹ Certificat Verde – Document care atestă o cantitate de 1 MWh de energie electrică produsă din surse regenerabile de energie (sursa: OPCOM)

Dorin Mitruț, Mioara Bacescu

Piata certificatelor verzi are la baza în România un sistem de cote obligatorii, respectiv furnizorii de energie electrică din România sunt obligați să achiziționeze o cotă parte de energie electrică produsă din surse regenerabile de energie de la producători, în vederea vânzării către consumatorii finali. Mecanismul de funcționare este următorul :

- ✓ Autoritatea de reglementare (ANRE) stabilește o cota fixă de energie electrică produsă din surse regenerabile de energie, pe care furnizorii sunt obligați să o cumpere ; pentru 2006, cota stabilită de ANRE este de 2.22% din total energie electrică furnizată ; Anexa 1 conține cotele obligatorii pentru întreaga perioadă 2005 – 2012.

- ✓ Autoritatea de reglementare califica anual producătorii de energie electrică din surse regenerabile de energie, pentru a obține Certificate Verzi; până în prezent ANRE a desemnat trei astfel de producători din totalul producătorilor licențiați în România.

- ✓ Producătorii primesc pentru fiecare unitate de energie electrică livrată în rețea (1 MWh), un Certificat Verde, care poate fi vândut separat de energia electrică, pe Piața de Certificate Verzi.

- ✓ Pentru îndeplinirea obligației, furnizorii trebuie să dețină un număr de Certificate Verzi egal cu cota de energie electrică din surse regenerabile de energie impusă.

- ✓ **Valoarea Certificatelor Verzi** reprezintă un **câștig suplimentar** primit de producători pentru “energia curată” pe care o livrează în rețele

- ✓ Prețul energiei electrice este determinat pe piața de energie electrică, iar prețul suplimentar primit pentru Certificatele Verzi vândute este determinat pe o piață paralelă , unde **sunt tranzacționate beneficiile aduse mediului**

- ✓ Prețul Certificatelor Verzi variază într-un interval [**P_{min}** **P_{max}**] stabilit prin Hotărâre de Guvern. Prețul minim este impus pentru protecția producătorilor iar prețul maxim, pentru protecția consumatorilor; pentru perioada **2005-2012** valoarea anuală minimă și maximă de tranzacționare a certificatelor verzi este de 24 Euro/certificat, respectiv 42 Euro/certificat, calculată la cursul de schimb stabilit de Banca Națională a României²

În Anexa 2 este prezentată o schemă de funcționare a Pieței Certificatelor Verzi.

În Anexa 3 este prezentată propunerea de hotărâre aflată în dezbatere publică în acest moment.

² Cursul de schimb pentru ultima zi lucrătoare a lunii decembrie din anul precedent

Sursele regenerabile eligibile sa participe în sistemul de tranzactionare a Certificatelor Verzi sunt:

- ✓ Vânt
- ✓ Soare
- ✓ Biomasa
- ✓ Energia hidroelectrică produsă în centrale cu o putere mai mică sau egală cu 10 MW, puse în funcțiune sau modernizate începând cu anul 2004
- ✓ Geotermala
- ✓ Energia valurilor
- ✓ Hidrogen produs din surse regenerabile de energie

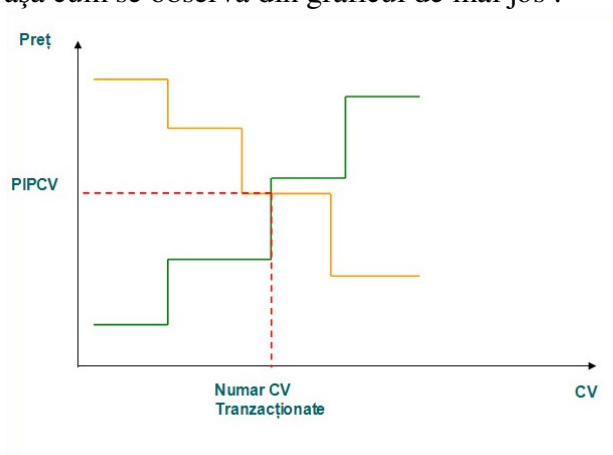
În cadrul mecanismului asociat pieței certificatelor verzi descris mai sus, rolurile sunt împărțite în felul următor:

- ✓ Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei – ANRE
 - califica producătorii de energie electrică din surse regenerabile eligibile, pentru participarea la piața de certificate verzi
 - stabilește anual prețul minim și prețul maxim pentru CV
 - urmărește îndeplinirea cotei obligatorii de către furnizori
 - aplică penalități pentru neîndeplinirea cotei
- ✓ Producători de energie electrică din surse de energie regenerabile
- ✓ Furnizori de energie electrică
 - sunt obligați să achiziționeze anual un număr de Certificate Verzi egal cu produsul dintre valoarea cotei obligatorii și cantitatea de energie electrică furnizată anual consumatorilor finali
- ✓ Operatorul de Transport și de Sistem – O T S
 - primește lunar notificări privind cantitățile de energie electrică din surse regenerabile livrate în rețele
 - emite lunar certificate verzi producătorilor pentru cantitatea de energie electrică din surse regenerabile produsă și livrată în rețea în luna anterioară
 - colectează sumele corespunzătoare penalizărilor de la furnizorii care nu și-au îndeplinit cota obligatorie la sfârșitul perioadei de conformare³

³ Sumele de bani rezultate din aplicarea penalizărilor, colectate de Operatorul de Transport și de Sistem, sunt alocate anual pentru: achiziția de la producători a certificatelor verzi oferite pe piață dar netranzactionate, la valoarea minimă de tranzactionare stabilită pentru anii în care cererea de certificate verzi este mai mare decât oferta sau pentru redistribuire către producătorii de energie electrică din surse regenerabile de energie în funcție de numărul de certificate verzi vândute și de tipul tehnologiei de producere (sursa: OPCOM)

- ✓ Operatorul Pieței de Energie Electrică din România – OPCOM
 - înregistrează participanții la Piața de Certificate Verzi
 - prognozează și face publică cererea și oferta de Certificate Verzi la nivel național
 - înregistrează contractele bilaterale de tranzacționare a Certificatelor Verzi între producătorii de energie electrică din surse regenerabile de energie și furnizori
 - înființează și administrează *Registrul certificatelor verzi*
 - asigură cadrul de tranzacționare pentru Certificatele Verzi pe Piața Centralizată
 - primește ofertele de vânzare/cumpărare a certificatelor verzi de la producători/furnizori (consumatori)
 - stabilește și face public Pretul de Închidere al Pieței Centralizate de Certificate Verzi și numărul de Certificate Verzi tranzacționate lunar pe Piața Centralizată de Certificate Verzi
 - afișează lunar cererea cumulată de Certificate Verzi și oferta cumulată de Certificate Verzi pe anul în curs
 - stabilește drepturile și obligațiile de plată ale participanților la Piața Centralizată de Certificate Verzi

Pretul de închidere al Pieței Certificatelor Verzi (PIPCV) și numărul de Certificate Verzi (CV) tranzacționate se stabilesc la intersecția curbelor oferta-cerere, așa cum se observă din graficul de mai jos :

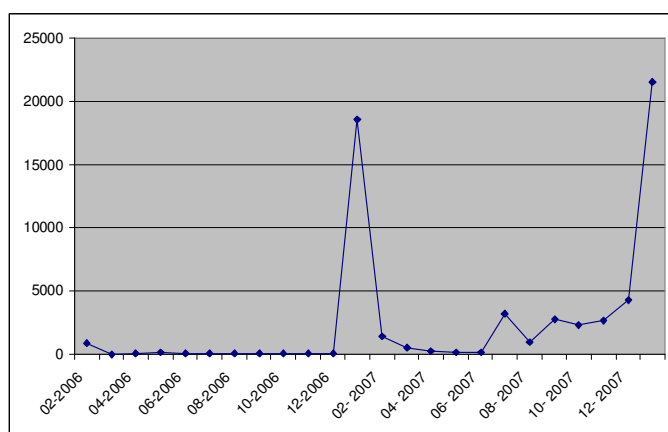

Sursa: OPCOM (Operatorul Pieței de Energie Electrică din România)

2. Istoric tranzacții

Rezultatele tranzacționării pe Piața Centralizată de Certificate Verzi, în perioada Noiembrie 2005 – Februarie 2006 :

Luna	Numar ofertanti	Numar oferte vanzare	Numar oferte cumparare	Volum tranzactionat	Pret de inchidere al PCCV
				[Numar certificate verzi]	[RON / Certificat]
02-2006	13	3	10	899	165,00
03-2006	16	2	14	34	155,00
04-2006	14	2	12	104	155,00
05-2006	16	3	13	166	155,00
06-2006	16	3	13	102	155,00
07-2006	21	3	18	79	155,00
08-2006	24	3	21	113	155,00
09-2006	24	3	21	78	155,00
10-2006	24	3	21	90	155,00
11-2006	29	3	26	78	155,0
12-2006	36	3	33	101	155,00
01- 2007	41	4	37	18541	155,01
02- 2007	18	1	17	1453	155,01
03- 2007	16	3	13	581	142,72
04- 2007	20	3	17	308	142,72
05- 2007	22	3	19	219	142,72
06- 2007	24	3	21	182	142,72
07- 2007	21	4	17	3258	142,72
08- 2007	20	7	13	1008	142,72
09- 2007	25	7	18	2807	142,72
10- 2007	30	7	23	2325	142,72
11- 2007	31	7	24	2717	142,72
12- 2007	31	10	21	4304	142,72
01-2008	45	12	33	21548	142,72

Sursa: OPCOM (Operatorul Pieței de Energie Electrică din România)

Dorin Mitruț, Mioara Bacescu

Se observă că deși prețul a fost stabil în timp, volumul tranzacționat a fluctuat foarte mult la sfarsitul-inceputul fiecarui an.

3. Legislație

Din punct de vedere legislativ, piața certificatelor verzi este reglementată prin trei tipuri de legislație :

- ✓ Legislație europeană
 - **Directiva UE 77/2001** (prevede noi masuri în ceea ce privește promovarea energiei electrice din surse regenerabile pe piața internă de energie electrică)
- ✓ Legislație primară
 - **HG 958 / 18 august 2005** (privind promovarea producției de energie electrică din surse regenerabile de energie)
 - **HG 1892 / 4 noiembrie 2004** (stabilește sistemul de promovare a producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie)
 - **HG 443 / 10 aprilie 2003** (adaptează prevederile Directivei UE 77/2001 privind promovarea producției de energie electrică din surse regenerabile de energie la condițiile specifice ale României)
 - **HG 1535 / 18 decembrie 2003** (determină potențialul de dezvoltare a surselor regenerabile de energie în România și stabilește obiectivele strategice privind valorificarea, în contextul integrării României în Uniunea Europeană)
- ✓ Legislație secundară
 - **Cod ANRE: 040.2.237.0.01.17/10/05** (Regulament de organizare și funcționare a pieței de certificate verzi) vezi Anexa.
 - **Ord. A.N.R.E. 46 / 2005** (modificarea cotei obligatorii de achiziție de certificate verzi de către furnizorii de energie electrică, pentru anul 2005)
 - **Ord. A.N.R.E. 45 / 2005** (procedura de alocare a sumelor de bani rezultate din neîndeplinirea de către furnizorii de energie electrică a cotelor obligatorii de achiziție de certificate verzi)
 - **Ord. A.N.R.E. 40 /2005** (regulamentul de organizare și funcționare a pieței de certificate verzi)

- **Ord. A.N.R.E. 23 /2004** (procedura de supraveghere a emiterii garantiilor de origine pentru energia electrica produsa din surse regenerabile de energie)

BIBLIOGRAFIE

www.opcom.ro – *site-ul Operatorului Piței de Energie Electrică din România*

www.anre.ro – *site-ul Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei*

Ministerul Economiei și Comerțului (2007), ‘Strategia Energetica a României în perioada 2007-2020/ DRAFT’, www.minind.ro

OTS - Romania